

רב פפא אמר: לא שייך לפרש דעומד בצד המערכה וזורק את הבשר, שהרי ילפינן היקשא דבשר כי [כמון] דם — מה דם אויר קרקע מפסיקו שעומד הזורק בארץ סמוך למזבח, בהפסק קרקע, וזורק את הדם מן הכלי, אף בשר כן, דילפינן מהיקשא לדם שבעינן שיהא אויר קרקע מפסיקו בין מקום זריקתו למקום שמקטירו דווקא! דלא סגי בכך שיזרוק את הבשר, אלא בעינן שיהא הפסק של אויר קרקע, ועל כן המקטיר היה עומד על-גבי הכבש, והיה הכבש רחוק מן המזבח, ובכך התקיימה ההלכתא של זריקה מעל אויר הקרקע.

אמר רב יהודה: שני כבשים קטנים יוצאין היו מן הכבש הגדול שבהן פונים — אחד ליסוד ואחד פונה לפוכב! אותו שפונין בו לסובב יוצא במזרחו של כבש לצד ימין, ועומד באלכסון עד שמגיע לסובב, ואותו כבש שפונין בו ליסוד היה יוצא במערבו של כבש כדי להוריד בו שירי דם חטאת שנשפכין ליסוד, [ונזקקו לכבש מיוחד בשביל שפיכת השירים משום שחששו שמא תתאחר עבודה השפיכה ויקרוש הדם — שיטה מקובצת אות י"ב].

ומובדלין היו שני הכבשים מן המזבח שיעור מועט של מלא נימא, משום שנאמר במזבח "סביב" ואם היו עומדים על ידו מחוברין אי-אפשר להקיף בחוט את המזבח סביב.

רבי אבהו אמר: טעמא דהיו הכבשים מובדלים מן המזבח מעט משום שנאמר במזבח שיהיה "רבוץ" בבנינו, ואם היו הכבשים מחוברים אליו לא היה בנינו מרובע.

ואיצטריך תרוייהו קראי, גם למכתב "סביב"

וגם איצטריך למכתב "רבוץ". דאי כתב רחמנא "סביב" הוה אמינא דכשר המזבח כשהוא עגיל מעגל בלא זווית, דהא אפשר להקיף סביבו, לכך כתב רחמנא "רבוץ" ואי כתב רחמנא "רבוץ" ולא הוה מיכתיב "סביב" הוה אמינא דכשר כשהמזבח אריך וקטין דאכתי מקרי "רבוץ" שיש לו ארבע זוויות אע"ג שארכו יותר מרחבו לכך כתב רחמנא "סביב" ללמדנו דבעינן שיהיו כל סביבות המזבח שוין.

תנן התם במסכת מידות: הכבש והמזבח מידותיהן יחדיו ששים ושתיים אמה.

ומתמהינן: הני כבש ומזבח שיתין וארבעה אמות הוו שהרי אורך הכבש ל"ב אמה וכן אורכו של מזבח.

ומשינינן: נמצא שראש הכבש פורח שתי אמות על המזבח שהיו מובלעים בו, אמה על היסוד ואמה על הסוכב.

אמר רמי בר חמא: כל כבשי כבשים [שהם א-ג] הכבשים הצדדיים שהובילו לכבש של המזבח] היה השיפוע שלהם ביחס של שלש אמות אורך לאמה גובה. חוץ מכבשו של מזבח שעשו את שיפועו יותר נמוך כיון שהיו הכהנים נושאים עליו איכרין כבדים ולפיכך עשו את שיפועו נמוך שיהיה נוח לעלות עליו, שהיה שיפועו ביחס של אמה גובה לשלש אמות ומחצה ואצבע ושליש אצבע בזכרותא באורך.

[באמה יש ששה טפחים ובכל טפח יש רוחב של שש אצבעות רגילות או ארבע אגודלים. כשהיו משתמשים במידת האגודל למדידת רוחבו של טפח היה זה נקרא שמודדים במידת אצבע של "זכרותא"].